

Asia: VN/26268/2022-MMM-189

Lausuntopyyntö luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Äänekosken kaupunki pitää tärkeänä, että vesihuoltolaissa otetaan entistä paremmin huomioon vesihuoltolaitosten julkisen omistuksen yhteys vesihuollosta asiakkaalle aiheutuvien kustannusten kohtuullisuuteen ja toisaalta huoltovarmuuteen ja kansalliseen turvallisuuteen liittyviin näkökohtiin. Samanaikaisesti on kuitenkin vältettävä vesihuoltolaitosten käyttöomaisuuden rahoitustapojen rajoittamista perusteettomasti ja tavalla, joka poikkeaa voimakkaasti muulle julkiselle infrastruktuurille mahdollisista rahoitustavoista. Esimerkiksi leasingsopimusten hyödyntämisen tulisi jatkossakin olla mahdollista vesihuollossa ja sen järjestelmissä ja laitteistoissa. Kaupunki katsoo, että tavanomainen kiinteistöleasing on toimiva ja turvallinen tapa kunnallisen infrastruktuurin rahoittamiseen ainakin siinä tapauksessa, että rahoittajana on esimerkiksi Kuntarahoitus Oyj:n kaltainen kotimainen toimija.

Asiassa on kiinnitettävä riittävää huomiota myös siihen, että osa kuntien omistamista tai niiden määräysvallassa olevista vesihuoltolaitoksista on taloudellisesti vaikeassa asemassa. Erityisen ongelmallinen tilanne voi olla sellaisilla pienillä vesihuoltolaitoksilla, jotka toimivat suhteellisen harvaan asutuilla ja väestöltään supistuvilla alueilla. Tällaisen laitoksen saattaa olla huomattavan vaikeaa rahoittaa toimintaansa ja korvausinvestointejaan ainakaan ilman merkittäviä asiakashintojen korotuksia ja toisaalta ilman omistajana olevan kunnan rahoitusta investoinneille. Jos myös omistajakunnan taloudellinen liikkumavara on vähäinen, on tilanne haasteellinen kunnan päätöksenteon ja taloudenpidon kannalta. Ei myöskään ole selvää, missä määrin kunnan on mahdollista rahoittaa verotuloilla sellaisen vesihuoltolaitoksen toimintaa ja investointeja, jonka piirissä ei välttämättä ole esimerkiksi enemmistöä kunnan kotitalouksista tai väestöstä.

Jos yksityisen pääoman hyödyntäminen vesihuollossa kielletään, mahdollisesti jopa leasingjärjestelyt mukaan lukien, katsoo Äänekosken kaupunki, että valtion rahoitusta vesihuoltolaitosten investointeihin on lisättävä nykyisestä ja tätä koskevaa lainsäädäntöä on täsmennettävä. Kun kunnille säädetään uusia tehtäviä ja velvoitteita, tulee kaikissa tilanteissa huolehtia myös niin sanotun kunnan rahoitusperiaatteen toteuttamisesta. Pitkällä ajan vakiintuneen tulkinnan mukaan

rahoitusperiaatteen katsotaan olevan perustuslain tasoinen säädös. Kun vielä otetaan huomioon, että rahoitusperiaatteen perustuslain tasaisuuden on katsottu liittyvän kuntalaisten tasa-arvon ja perusoikeuksien toteutumisen turvaamiseen, jolla myös vesihuoltolaitosten julkista omistusta lainsäädäntöhankkeessa osaltaan perustellaan, on rahoitusperiaatteen huomioon ottamista pidettävä merkittävän tärkeänä ja ajankohtaisena.

Heikkilä Aleksi
Äänekosken kaupunki - Kaupunginhallitus